

Kursplan

Fakulteten för samhällsvetenskap

Institutionen för didaktik och lärares praktik

1YL012 Yrkesläraren och eleven, 15 högskolepoäng

1YL012 The Vocational Teacher and the Student, 15 credits

Huvudområde

Didaktik

Ämnesgrupp

Utbildningsvetenskap teoretiska ämnen

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G1N

Fastställande

Fastställd 2021-09-08

Senast reviderad 2022-11-14 av Fakulteten för samhällsvetenskap. Litteraturrevidering. Kursplanen gäller från och med vårterminen 2023

Förkunskaper

Grundläggande behörighet samt kvalificerade och relevanta yrkeskunskaper förvärvade genom yrkeserfarenhet, högskoleutbildning eller annan eftergymnasial utbildning.

Mål

Kursen består av utbildningsvetenskaplig kärna och verksamhetsförlagd utbildning.

Utbildningsvetenskaplig kärna 6 hp.

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- beskriva och resonera om hur ungas skiftande livsvillkor, grupper heterogenitet och samhällets normer och värden skapar förutsättningar för hur pedagogiska möten kan utövas,
- problematisera, reflektera och kommunicera kring frågor som rör identitet, sexualitet och sociala relationer, samt kunna relatera dessa frågor till kulturella och samhälleliga aspekter,
- beskriva och problematisera de värderingar, normer och föränderliga roller som skolans aktörer bär upp,
- beskriva och exemplifiera mediers betydelse för ungas identitetsutveckling och för sociala relationer,

- redogöra för teorier om konflikters uppkomst och dynamik,
- redogöra för hur arbete med att främja likabehandling och förebygga diskriminering och annan kränkande behandling kan organiseras samt kunna ge exempel på olika sätt att förstå och hantera kränkningar,
- beskriva och redogöra för bedömning för och av lärande, dokumentation av elevers kunskapsutveckling samt betygsättning,
- visa kännedom om vetenskapsteori och om kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder.

Verksamhetsförlagd utbildning 9 hp.

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhets och jämlikhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten,
- beskriva metoder för konflikthantering,
- använda digitala verktyg i undervisning på ett säkert och kritiskt sätt samt beakta digitala miljöers roll för den pedagogiska verksamheten,
- visa kommunikativ och social förmåga som en grund för det egna ledarskapet och den pedagogiska verksamheten.

Innehåll

I kursen behandlas hur pedagogiska möten kan förstås utifrån olika perspektiv, samt utifrån etiska förhållningssätt. Kursen innehåller teorier om sociala relationer, konflikter och ledarskap. I centrum finns den asymmetriska relationen mellan eleven och läraren och hur denna maktrelation påverkar både rollen som elev och rollen som lärare. Kursen problematiserar de villkor under vilka relationer skapas, hur olika livsvillkor påverkar identitetsskapandet och hur detta gör avtryck i pedagogiska möten.

Kunskaper om ungas och vuxnas skiftande livsvillkor i samhället relateras till demokrati, rättigheter, inflytande, delaktighet samt likabehandling. Kursen behandlar flera arenor som är viktiga för ungas relationsskapande. Livsstil, medier, fritid och familj och hur dessa hänger ihop med unga individers relationer, sexualitet, identitet, självbild och självuppfattning lyfts fram. Här belyses samhällets och individens syn och ideal, vilket innebär att värden, normer och normalitet lyfts fram.

Kursen behandlar interpersonell kommunikation, grupper och grupprocesser, konflikters uppkomst och dynamik, samt hur attityd, beteende och konflikt interagerar. I kursen tas arbete med likabehandlingsfrågor upp och hur diskriminering, kränkning och mobbningsproblematik kan förstås. För att utveckla relevant kompetens belyses strategier för att behandla diskriminering och andra typer av kränkningar.

I kursen ges även en introduktion i bedömning och betygsättning. Här behandlas bedömning, dokumentation och kommunikation av elevers kunskapsutveckling, samt betygsättning utifrån gällande kunskapskrav och betygsskalor.

Professionsbas och professionell progression

En förmåga att kritiskt granska den egna verksamheten för att effektivt kunna utveckla ett medvetet förhållningssätt inom området tränas. För lärare är det relevant att förstå och ha kunskaper om elevers livsvillkor. I ett lärande möte behöver studenten kunna gå utanför sitt eget perspektiv, och så långt som möjligt se världen med elevens ögon. I undervisningen läggs särskild vikt vid utvecklingen av ett vetenskapligt och professionellt förhållningssätt där utvecklingen av kunskaper och omdöme stärker studentens professionella förmåga att reflektera över och handla på adekvata sätt i

relation till elevers lärande och skolans uppdrag. Huvuddelen av detta innehållsområde i kursen behandlas under den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU), vilken omfattar 9 hp och är den första i studentens utbildning.

Vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig progression

Studenternas kunskapsutveckling och lärande kommer till uttryck i skriftlig och muntlig kommunikation. Kunskaper och förmågor prövas kontinuerligt utifrån utbildningens mål. Studenterna fördjupar sin kunskap och sitt vetenskapliga förhållningssätt genom att dels genomföra intervjuer och dels att utifrån begrepp och teorier som behandlas i kursen analysera såväl kvantitativa som kvalitativa data.

Undervisningsformer

Undervisningen bedrivs i form av föreläsningar, litteraturstudier, projektarbete, seminarier och workshops, samt av verksamhetsförlagd utbildning. Individuellt arbete och samarbete mellan kursdeltagarna utgör grunden för lärandet. Kursen bedrivs som distansstudier med IT-stöd samt tre fysiska träffar. Obligatorisk närvaro förekommer under den verksamhetsförlagda utbildningen. Undervisningen bedrivs på svenska.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Den utbildningsvetenskapliga kärnan examineras genom två skriftliga uppgifter om vardera 1,5 hp (U-VG), samt en skriftlig uppgift och en projektrapport om sammanlagt 3 hp (U-VG). Nämnade uppgifter redovisas även muntligt vid seminarium.

Den verksamhetsförlagda utbildningen examineras genom att förmågan att omsätta kunskaper i adekvat handling i förhållande till elever och skolans uppdrag prövas, tillsammans med skriftliga inlämningar om sammanlagt 9 hp (U-VG). VFU examineras i samråd med VFU-handledare i verksamheten.

För betyget Godkänd på kursen krävs att samtliga uppgifter har bedömts med minst betyget Godkänd. För att uppnå betyget Väl godkänd på kursen i sin helhet krävs att den verksamhetsförlagda utbildningen (9,0 hp) samt minst 1,5 hp av den utbildningsvetenskapliga kärnan har bedömts med betyget Väl godkänd.

I VFU har studenten rätt till endast en förnyad prövning.

Förnyad examination ges i enlighet med Lokala regler för kurs och examination på grundnivå och avancerad nivå vid Linnéuniversitetet.

Om universitetet beslutat att en student har rätt till särskilt pedagogiskt stöd på grund av funktionsnedsättning, har examinator rätt att ge ett anpassat prov eller att studenten genomför provet på ett alternativt sätt.

Kursvärdering

Under kursens genomförande eller i nära anslutning till kursen genomförs kursvärdering. Resultat och analys av genomförd kursvärdering ska skyndsamt återkopplas till de studenter som genomfört kursen. Studenter som deltar vid nästa kurstillfälle erhåller återkoppling vid kursstart. Kursvärdering genomförs anonymt.

Överlappning

Kursen kan inte ingå i examen med annan kurs, vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet: 1YL002 - Yrkesläraren och eleven 15,0 hp

Övrigt

Student som underkänts i den praktiska delen har rättighet att genomgå ytterligare ett verksamhetsförlagt utbildningstillfälle på denna kurs såvida inte två examinationstillfällen redan förbrukats. Examinator kan med omedelbar verkan avbryta en students verksamhetsförlagda utbildning, om studenten visar sådana allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att elevens säkerhet, integritet eller föräldrars förtroende för verksamheten riskeras.

Eventuella merkostnader i samband med uppgifter eller dylikt bekostas av den enskilda studenten.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Obligatorisk litteratur

Ambjörnsson, Fanny. (2019) *I en klass för sig: Genus, klass och sexualitet bland gymnasietjejer*. Stockholm: Ordfront (valda delar, ca 155 s). ISBN 9789177751113.

Aspelin, Jonas. (2010) *Sociala relationer och pedagogiskt ansvar*. Malmö: Gleerups. (168 s). ISBN 9789140668882.

Carlström, Inge & Carlström Hagman, Lena-Pia. (2007) *Metodik för utvecklingsarbete*. Lund: Studentlitteratur (447 s). ISBN 9789144038247.

Edling, Christofer & Liljeros, Fredrik (red). (2016) *Ett delat samhälle: makt, intersektionalitet och social skiktning*. Malmö: Liber (224 s). ISBN 9789147112821.

Fleischer, Håkan & Kvarnsell, Helena (2015). *Digitalisering som lyfter skolan: Teori möter praktik*. Stockholm: Gothia Fortbildning. (178 s). ISBN: 9789188099358.

Frånberg, Gun-Marie & Wrethander, Marie. (2011). *Mobbning – en social konstruktion?* Lund: Studentlitteratur (123 s). ISBN 9789144055596.

Gustavsson, Anders. Måhl, Per. & Sundblad, Bo. (2012). *Betygsättning: en handbok*. Stockholm: Liber (312 s). ISBN: 9789147099498.

Hedlin, Maria. (2021) *Lilla genushäftet 3.0. Om genus och skolans jämställdhetsmål*. Kalmar/Växjö: Institutionen för didaktik och lärares praktik (DLP), Linnéuniversitetet. (50 s). ISBN 9789189460294. Tillgänglig på internet.

Högberg, Ronny. (2009) *Motstånd och konformitet - Om manliga yrkeselevers liv och identitetsskapande i relation till kärnämnen*. Linköping: Linköpings universitet, Institutionen för beteendevetenskap och lärande (185 s). ISBN 978173935432. Tillgänglig på internet.

Irisdotter Aldenmyr, Sara; Paulin, Ann & Grønlien Zetterqvist, Kirsten. (2021) *Etik i professionellt lärarskap*. Malmö: Gleerup. (168 s). ISBN 9789151107158.

Jenner, Håkan. (2004) *Motivation och motivationsarbete i skola och behandling*. Stockholm: Myndigheten för skolutveckling/Liber distr. (valda delar, ca 25 s). Sid. 15-36. ISBN 9185128813. Tillgänglig på internet.

Lalander, Philip & Johansson, Thomas. (2017) *Ungdomsgrupper i teori och praktik*. Lund: Studentlitteratur. (valda delar, ca 180 s). ISBN 9789144115474.

Skolverket (2022). *Läroplan för gymnasieskolan*. Tillgänglig på internet.

Skolverket (2022). *Ämnesplaner och kurser i gymnasieskolan*. Tillgänglig på internet.

Skolverket (2022). *Läroplan för vuxenutbildningen*. Tillgänglig på internet.

Thornberg, Robert. (2020) *Det sociala livet i skolan. Socialpsykologi perspektiv*. Stockholm: Liber (404 s). ISBN 9789147132058.

Dessutom tillkommer cirka 150 sidor kompendietexter och vetenskapliga artiklar, samt valbar litteratur som de studerande självständigt söker och sedan väljer i samråd med lärare på kursen.